

פרשת שלח לך

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (יג, טז)

ובתיב"ע וכד חמא משה ענוותנותיה קרא משה ליהושע בר נון יהושע.

וצ"ב מדוע כשהוסיף לו לשמו דוקא ביאר התרגום שהיה זה אחר שראה הענוה, דמה שייכות יש לזה עם מדת הענוה שבו.

ונראה, דמצינו בספר בית אלוקים (שער היסודות פרק נ"ה) דלעתיד לבא תחיית המתים תהיה על פי סדר א' ב' של שמות האישים. (ויעו' ביד רמה סנהדרין צב, א דמבואר דלפי דרגת האדם יהא כן).

ומעתה י"ל דזהו שהוקשה לו לתרגום, שהיות והושע נקרא תחילה באות ה' לשמו, א"כ כשהוסיף לו משה את האות י' לתחילת שמו הרי מאחר את זמן קומו לתחיית המתים שתהיה על פי סדר הא' ב', אלא דמצינו בספר פנינים יקרים דהביא עלה דענווים לא יהיו לפי סדר הא' ב' אלא הם יקומו תחילה לפני כולם, ולכך כתב התרגום שכשחזה משה בענוותנותו לא חשש מלהוסיף לשמו שם ה' שיודע שלא מאחרו בכך לקום לתחיית המתים.

ולפ"ז יש לבאר מש"כ רש"י שי-ה יושיעך מעצת המרגלים, וקשה דהרי עתה כשנשלחו היו כולם כשרים ומה טעם בירכו שיוושע מעצתם.

ונראה דהורה לו משה הלכה למעשה עפי"ד התוספתא שאסור לדיין שדעתו תהיה מסכמת למה שהכריע חבירו, אלא חייב הוא לדון בדבר בפני עצמו ואם ישקול ויחליט שאכן הכרעתו כמו הכרעת חבירו יאמר זאת כמותו ע"פ הכרעתו, וזהו שאמר ליהושע דוקא בהיותו עניו כדברי התרגום שאף בהיותו עניו לא יחשוש לחלוק על דעת חבירו גדולי דורו ויפסוק כמותם, אלא ידון בעצמו בדבר וישקול הכרעתו ויאמר אותה ללא חת ומורא.

מקור: רבי חיים קנייבסקי שליט"א